

Till dig med betesdjur

Intresseförfrågan avseende naturvårdande bete med nötkreatur inom Stenshuvuds nationalpark och Svabesholms naturreservat, Simrishamns kommun

Bakgrund

Länsstyrelsen Skåne handhar förvaltningen av skyddad natur på uppdrag av Naturvårdsverket. Områdena är del av ett kulturlandskap med höga biologiska värden, där delar behöver hävdas med hjälp av betesdjur. Länsstyrelsen har för avsikt att teckna ett skötselavtal med en eller flera djurhållare för att beta nedanstående områden.

Beskrivning av uppdraget

Djurhållaren ska med i första hand nötkreatur bedriva naturvårdande bete i ett eller flera av nedanstående områden. Då skötsel av naturvärdena är första prioritet är det önskvärt med djurslag som förutom gräs även äter igenväxningsvegetation såsom sly och buskar, samt att markerna är väl avbetade vid säsongens slut. Markerna är bitvis magra och svårtillgängliga, men samtliga är nåbara med kreaturskärra i samband med släpp och hemtagning av djur. Buskätande lantraser är önskvärt.

Djurhållaren ansvarar för daglig tillsyn och skötsel av djuren. Lugna och folkvana djur är ett krav. Det är även önskvärt att samma djur återkommer under flera år i viss utsträckning då de lär känna området och hittar födan.

Mindre betesfredningar för blommande arter kan tillfälligt förekomma under betessäsongen.

I arealerna nedan är det första värdet fällans totala yta och den andra är uppskattad areal med betesmark. Mellanskillnaden är magert bete i skogsmark/buskmärk och bland hållmarker.

Betesområde 1 – Norra stenshuvud

Området består av tre fällor:

- Vinterbetet 30ha/6,5ha
- Pärnodlingen 3ha/3ha
- Solglinten 5ha/3ha
- Getbetet 7ha/1,5ha.

Det så kallade "Getbetet" kommer enbart ingå om Länsstyrelsen bedömer att offererat djurslag klarar hålla tillbaka mängden sly och buskage i tillräcklig omfattning.

Vattenkar finns, samt periodvis finns naturligt vatten i området.

Betesområde 2 – Södra Stenshuvud

Området består av fyra angränsande fällor och två separata:

- Sandheden 33ha/25ha
- Söder om Annorlunda 12ha/4ha
- Kortelshuvud 3ha/0,5ha
- Kortels sydsluttning 25ha/4ha
- Norr om Annorlunda 1ha/1ha
- Ljungheden 8ha/5,3ha

Vatten finns naturligt inom de angränsande fällorna. Norr om Annorlunda och vid Ljungheden finns vattenkar och tank.

Betesområde 3 – Svabesholms naturreservat

Området består av endast en fälla 15ha/4,1ha.

Området håller normalt tillräckligt med naturligt vatten för att klara betessäsongen.

2025-12-09

Stängselansvar

Stängslen består mestadels av blanktråd med tre eller fler trådar, undantaget ljungheden som har fårnät och en eltråd. Länsstyrelsen Skåne ansvarar för nystängsling samt det långsiktiga underhållet av stängsel som utförs inför betessläpp, samt att det finns ett stängselaggregat kopplat till stängslet. Uppdragstagaren ansvarar för att kontrollera spänningen på stängslet och bekostar och utför den löpande tillsynen under betessäsongen och akuta lagningar, exempelvis i samband med att träd faller över trådarna eller att djur går ut. Uppdragstagaren ansvarar även för att röja uppslag under stängslet vid behov för att bibehålla god spänning, vilket ska ske minst en gång under betessäsongen.

På sikt kan uppdragstagaren eventuellt få överta länsstyrelsens stängselunderhåll mot ersättning.

För stättor över stängsel och andra friluftsanordningar ansvarar länsstyrelsen.

Betessäsong

Kontinuerligt bete från vår till och med höst, beroende på tillväxt. Ungefärligt betessläpp är från mitten av april till början av maj. Betestryck kan behöva justeras under perioden beroende på tillväxt.

Ersättning

Länsstyrelsen kommer söka miljöstöd på området. Djurhållaren kommer att erhålla ersättning enligt nedanstående.

Betesområde 1: 40 000kr per år.

Betesområde 2: 60 000kr per år.

Betesområde 3: 20 000kr per år.

I det fall avbetningen inte är fullgod vid betesperiodens slut kan ersättningen komma att sänkas med upp till 50%. Kontinuerlig dialog om betestryck kommer föras mellan djurhållare och länsstyrelsen under säsong.

Djurhållaren ska fakturera länsstyrelsen för utförd tjänst senast den 30 november 2026. Fakturering ska ske digitalt.

Avtalstid

Avtal kommer denna gång tecknas endast för betessäsongen 2026 för att kunna utvärdera förfarandet. Förhoppningen är att teckna på längre tid för 2027 och framåt. Intresseanmälan kommer då gå ut tidigt under hösten 2026.

Uppsägning av avtal

Uppsägning av avtalet ska ske senast 3 månader innan betessäsongens start.

Hävning

Om djurhållaren inte har släppt på djur senast den 15 juni 2026 förbehåller sig länsstyrelsen rätten att häva avtalet med omedelbar verkan. Vid en sådan hävning ska länsstyrelsen få ersättning från djurhållaren för samtliga kostnader som hävningen medför.

Lämnande av intresseanmälan

Intresseanmälan kan lämnas på ett eller flera av de tre nämnda områdena ovan. Anmälan på bara enstaka fällor inom betesområdet kommer inte accepteras.

Intresseanmälan ska innehålla namn på djurhållare, adress och telefonnummer. Anmälan ska också innehålla hur man avser uppfylla våra önskemål i detta underlag, exempelvis genom information om djurslag och antal som man kan erbjuda.

Intresseanmälan skickas per e-post till fredrik.stahlberg@lansstyrelsen.se senast den 11 januari 2026.

Kontaktuppgifter

Välkommen att kontakta mig, Fredrik Ståhlberg, för frågor på telefon 010-2241651 eller via e-post fredrik.stahlberg@lansstyrelsen.se fram till och med den 22 december.

Under perioden 8-9 januari 2026 kan frågor ställas till Andreas Dahlbom på telefon 010-224 15 59 och Ida Lundqvist på telefon 010-224 14 76

Det går även bra att ringa till Länsstyrelsens växel. Telefonnummer finns längst ner på första sidan.

Fredrik Ståhlberg

Bilagor

Bilaga 1 – Karta betesområde 1

Bilaga 2 – Karta betesområde 2

Bilaga 3 – Karta betesområde 3

Betesområden - Norra Stenshuvud

Betesområden - Södra Stenshuvud

Betesområde - Svabesholm

